



RAHANDUSMINISTEERIUM

Põhjendamisest ja planeerimise põhimõtetest

Kadi-Kaisa Kaljuveer

Regionaalhaldus osakonna nõunik

Haapsalus (17.06.2021)

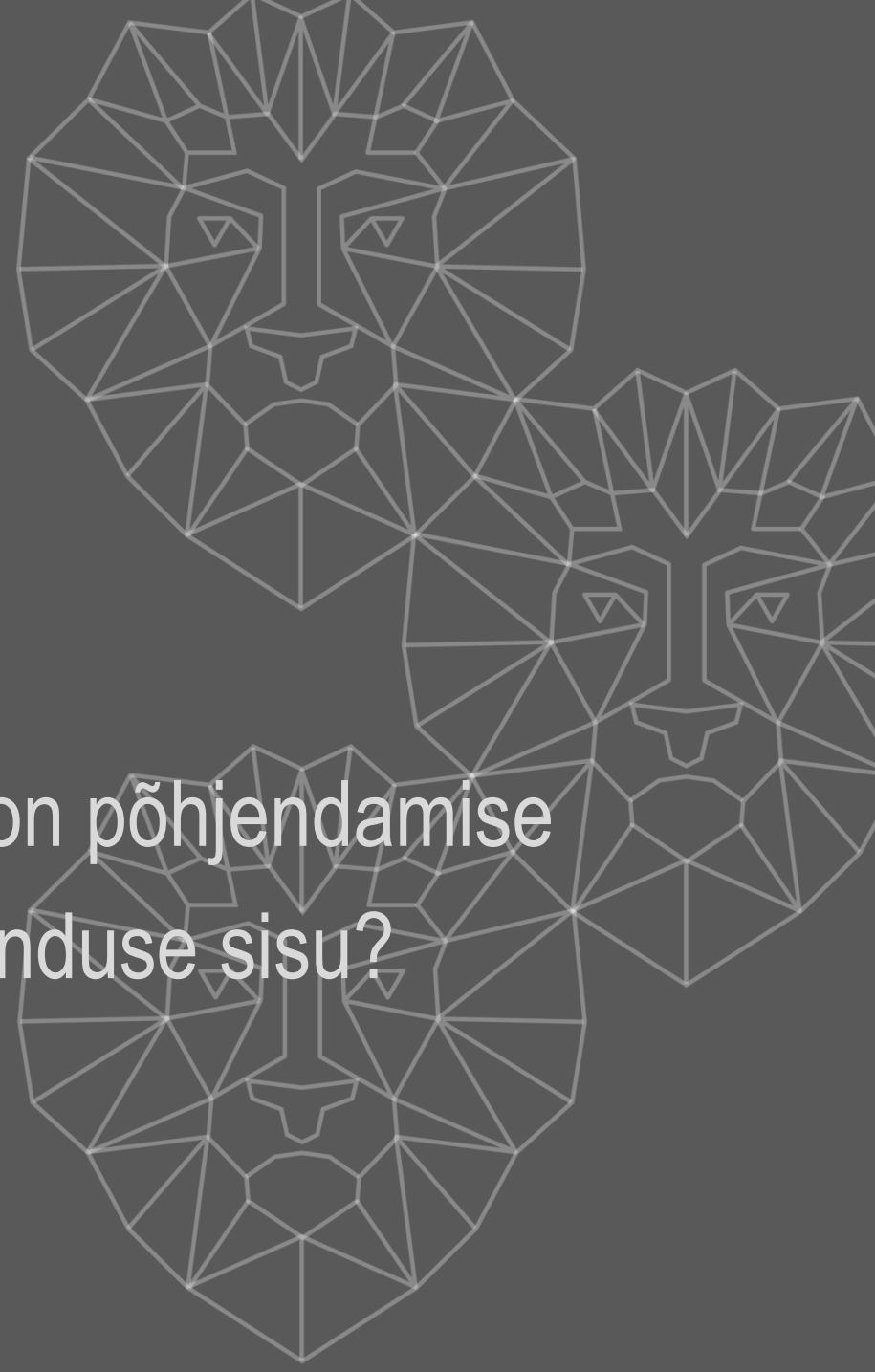
Täna sed teemad

- 1 Põhjendamine
- 2 Planeerimise põhimõtted

Põhjendamine

Miks üldse põhjendada vaja on? Mis on põhjendamise eesmärgid? Milline peab olema põhjenduse sisu?

Mis on põhjendamise juures oluline?



Miks üldse põhjendada vaja on?

- Võimaldab avalikkusel aru saada, miks planeeringulahendus selliseks on kujunenud.
- Võimaldab jagada olulist informatsiooni menetlusosalistele.
- KOVil on võimalus kindel olla oma otsuse kvaliteedis.
- Põhjenduses sisalduv argumentatsioon loob faktirikka ja informatiivse planeeringulahenduse.

Mis on põhjendamise eesmärgid?

- Kolm eesmärki:
 - Tagada, et otsus oleks õige ning õiglane. Anda garantii, et kaalutusotsus on tehtud kõiki huve arvesse võttes ja objektiivselt.
 - Tagada, et otsus oleks aktsepteeritav. Põhjendus on faktiliselt ja õiguslikult korrektne.
 - Tõendada otsuse aluseks olevaid asjaolusid. Valitud lahendus on õiguspärane.

Milline peab olema põhjenduste sisu?

- Piirduma ei peaks aga ainult faktiliste ning õiguslike asjaoludega, vaid viidata tuleb ka võimalikele teistsugustele seisukohtadele ning võtta nende teiste arvamuste suhtes oma seisukoht.
- Seega hästi põhjendatud planeeringulahendus sisaldab:
 - Faktilisi põhjuseid
 - Õiguslike põhjuseid
 - Seisukohti teistsuguste arvamuste osas
 - Vajadusel menetlusõiguslike kaalutlusi

Mis on põhjendamise juures oluline?

- Põhjenduse detailsus
- Lisamaterjalid põhjendusest aru saamiseks
- Seoste loomine
- Keelekasutus

Planeerimise põhimõtted

Miks on vaja planeerimise põhimõtteid?

Kuidas neid põhimõtteid kõige paremini rakendada?



Miks on vaja planeerimise põhimõtteid?

- Planeerimise põhimõtete rakendamine on oluline kogu planeerimistegevuse korraldamisel: konkreetsete planeeringute koostamise ettevalmistamisel, koostamisel, menetlemisel ja elluviimisel.
- Iga konkreetse planeeringu eesmärk peab olema vastavuses planeerimise põhimõtetega.
- See loob eeldused riigi, regiooni või väiksema piirkonna tasakaalustatud ruumiliseks arenguks, arengupotentsiaali paremaks ärakasutamiseks ning keskkonna ja ühiskonna uut väljakutsetega toimetulemiseks.
- Põhimõtetest kinnipidamine loob võimalused kujundada elanikele parim võimalik elu-, puhke- ja ettevõtluskeskkond, samuti võimalused saavutada laiem ühiskondlik kokkulepe läbi protsessi läbipaistvuse ja kaasatuse.
- Vähendavad tõenäosust, et planeeringu koostamise käigus langetatakse otsuseid suvaliselt.
- Põhimõtted ei pea väljenduma otseselt konkreetsetes planeeringuülesande lahenduses, aga neile tuginemine annab olulised kaalutusargumendid ühe või teise valiku kasuks otsustamisel.

Kuidas neid põhimõtteid kõige paremini rakendada?

- PlanS § 8 Elukeskkonna parendamise põhimõte
 - Planeeringuga tuleb luua eeldused kasutajasõbraliku ning turvalise elukeskkonna ja kogukondlike väärtusi kandva ruumilise struktuuri olemasoluks ja säilitamiseks ning esteetilise miljöö arenguks, säilitades olemasolevaid väärtusi.
- Oluline on mõelda:
 - Millist väärtust juurde luuakse?
 - Kas lahendus on kasutajasõbralik?
 - Kas lahendus teeb elukeskkonda paremaks?

Kuidas neid põhimõtteid kõige paremini rakendada?

- PlanS § 12 Otstarbeka, mõistliku ja säästliku maakasutuse põhimõte
 - (1) Planeerimisel peab võimaluse korral soodustama varem kasutuses olnud või ebapiisavalt kasutatud alade otstarbekamat kasutamist.
 - (2) Asustuse planeerimisel peab tasakaalustatult käsitlema ehitatud keskkonda ja rohealasad, arvestades olemasolevat keskkonda ning asukohast tulenevaid asjaolusid.
 - (3) Planeerimisel tuleb võimaluse korral eelistada keskkonnasäästlikke ja energiatõhusaid lahendusi.
- Oluline on mõelda:
 - Kas ruumi on kasutatud otstarbekalt?
 - Kas lahendus on kvaliteetne (sh kas on loodud seos jätkusuutlikkuse ja mitmeti kasutatavusega)?
 - Kas ruumipaigutus on energiatõhus?

Kuidas neid põhimõtteid kõige paremini rakendada?

- PlanS § 9 Avalikkuse kaasamise ja teavitamise põhimõte
 - (1) Planeerimismenetlus on avalik. Planeerimisalase tegevuse korraldaja peab avalikkust planeerimismenetlusest arusaadavalt teavitama, menetlusse piisavalt kaasama ning korraldama planeeringu koostamise käigus planeeringu tutvustamiseks avalikke väljapanekuid ja avalikke arutelusid.
 - (2) Igaühel on õigus osaleda planeerimismenetluses ja selle ajal avaldada arvamust planeeringu kohta.
 - (3) Igaühel on õigus tasuta saada asjakohast teavet planeerimismenetluse ja planeeringu kohta.
- Oluline on mõelda:
 - Kas õigustatud ja huvitatud isikutega on sisuliselt suheldud?
 - Kas arvamusi on sisuliselt kaalutud?
 - Kas on jagatud selgitused on selged ja arusaadavad?

Kuidas neid põhimõtteid kõige paremini rakendada?

- PlanS § 10 Huvide tasakaalustamise ja lõimimise põhimõte
 - (1) Planeerimisalase tegevuse korraldaja peab tasakaalustama erinevaid huve, sealhulgas avalikke huve ja väärtusi, kaaluma neid vastavalt planeerimise põhimõtetele ja planeeringu eesmärkidele ning lõimima need planeeringulahendusse.
 - (2) Riikliku huvi väljendav planeering peab lähtuma riiklikest huvidest, arvestades võimaluse korral kohalike huve ja vajadusi.
 - (3) Kohaliku huvi väljendav planeering peab lähtuma kohalikest huvidest ja olema kooskõlas riiklike huve väljendava planeeringuga ning vajaduse korral teiste ruumilist aspekti väljendavate strateegiliste dokumentidega.
- Oluline on mõelda:
 - Kas huve on väärtusest lähtuvalt kategoriseeritud?
 - Kas huve ja väärtusi on tasakaalustatud, sh vajadusel leitud kompromiss või konsensus?
 - Kas kohalike vajadustega on arvestatud?
 - Kas põhjendus vastab tegevusele?

Kuidas neid põhimõtteid kõige paremini rakendada?

- PlanS § 11 Teabe piisavuse põhimõte
 - (1) Planeerimisalase tegevuse korraldaja peab planeerimisel arvesse võtma asjakohaseid ruumilist arengut mõjutavaid strateegiaid, riskianalüüse, kehtivaid planeeringuid, arengukavasid ning teisi ruumilist arengut mõjutavaid dokumente ja muud asjakohast teavet.
 - (2) Planeerimisalase tegevuse korraldajal on õigus saada planeeringu koostamiseks tasuta teavet. Planeerimisalase tegevuse korraldaja peab tagama planeerimismenetluses kogutud teabe säilitamise ja kättesaadavuse.
 - (3) Kooskõlastamine ja arvamuse andmine on tasuta, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.
- Oluline on mõelda:
 - Kas teave on sobiv ja kõikehaarav, sh aja- ja asjakohane?
 - Kas teavet on analüüsitud ja tulemusi tõlgendatud?
 - Kas uurimispõhimõtet on rakendatud?



RAHANDUSMINISTEERIUM

Täna tähelepanu eest!

Kas on küsimusi?

Kadi-Kaisa Kaljuveer

Regionaalhalduse osakonna nõunik

kadi-kaisa.kaljuveer@fin.ee

